

Шаріпов Руслан Рафітович

Аспірант філософського факультету

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)

<https://orcid.org/0009-0006-5953-9926>

e-mail: sharipov.ruslan.raf@gmail.com

ВЗАЄМОДІЯ МЕДІА ТА ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Резюме

У статті зосереджено увагу на дослідженні взаємозв'язку медіа та громадської думки та впливі на прийняття рішень в рамках політичного процесу. В ході дослідження визначено, що громадська думка виступає своєрідним індикатором соціально-політичних змін, що безпосередньо впливає на редакційні стратегії медіа та визначає пріоритети висвітлення подій і тем у публічному просторі. Медіа, у свою чергу, є активним чинником у формуванні громадської думки, посилюючи її вплив на політичні рішення та стимулюючи розвиток політичної свідомості громадян.

Зазначено, що одним із важливих аспектів взаємодії між медіа та політикою є комерціалізація медійного простору, яка, з одного боку, може обмежувати здатність медіа до об'єктивного інформування через залежність від ринкових інтересів, рекламодавців та економічної кон'юнктури. З іншого боку, комерціалізація робить медіа важливим фактором впливу на політичні трансформації, особливо в умовах пострадянських держав, де відбуваються складні демократичні перетворення. Досліджено роль медіа-скандалів, які формують політичну ідентичність, викривають порушення в діях політиків та забезпечують контроль з боку громадськості. Продемонстровано, що медіа-скандали стають важливим інструментом у політичній боротьбі, маніпуляціях та утворенні нових політичних альянсів, а інколи й причиною відставок високопосадовців. Водночас ці процеси супроводжуються ризиком виникнення фейкових новин, дезінформації та маніпуляцій, які можуть негативно впливати на суспільну свідомість і загрожувати національним інтересам та інформаційній безпеці.

Підсумовується, що сучасний медіапростір вимагає ретельного регулювання, що передбачає забезпечення свободи слова, незалежності ЗМІ та захисту від зовнішнього тиску. Лише за таких умов медіа здатні підтримувати розвиток демократичного суспільства, забезпечуючи об'єктивне інформування громадян і сприяючи прийняттю обґрунтованих політичних рішень, які відповідають запитам і потребам суспільства.

Ключові слова: громадська думка, медіа, політична система, медіа-скандал, демократія.

Вступ

Взаємодія між політикою та медіа має взаємопроникний характер. Політичні лідери, партії та урядові структури активно використовують медіа як інструмент для публічного висвітлення своїх програм, стратегій та дій. Це забезпечує їм можливість не лише комунікувати з виборцями, але й сприяти формуванню позитивного іміджу через маніпулювання інформаційними потоками. Таким чином, медіа стають не тільки каналом для політичних послань, а й активним учасником політичної гри, що здійснює вплив на прийняття рішень. З іншого боку, медіа можуть впливати на політичну сферу, обираючи теми, які вони висвітлюють, та формуючи порядок денний для громадських і політичних обговорень. Здійснюючи селекцію інформації, медійні актори здатні як сприяти висвітленню важливих суспільно-політичних проблем, так і відволікати увагу від ключових питань, що потребують розв'язання. У такий спосіб вони створюють приводи для громадської дискусії, часто визначаючи, які питання є актуальними для суспільства в даний момент.

Серед провідних дослідників, які заклали теоретичні основи для вивчення політизації засобів масової інформації, слід виокремити таких учених, як Й. Стромбек, Ф. Ессер, Т. Е. Кук, С. Хіарвард, Б. Шульц, Р. Іслам, Т. Сіверстен та інших. У контексті української науки можна зазначити праці О. Маруховського, О. Гайдур, І. Костирі, Д. С. Дроботуна, Т. П. Попова та інших дослідників. Важливий внесок у вивчення соціальної комунікації та ролі мас-медіа зробили такі автори, як К. Ширкі, Д. Мак-Квейл, Л. Джеймс, Дж. Курран та інші. Серед вітчизняних науковців, що досліджували ці питання, особливо варто відзначити В. Блінцову, О. Боднарчука та П. Вербицького.

Метою цієї статті є дослідження посилення взаємодії між медіа та політичною системою у процесі формування громадської думки. Для досягнення цієї мети необхідно було проаналізувати історичний розвиток медіа в контексті їх зростаючої участі в політичних процесах, а також використання засобів масової комунікації для формування порядку денного. Окрім того, передбачалося вивчити особливості взаємодії медіа та політичних суб'єктів у сучасних умовах, що спричиняють зміни в громадській думці, а також

визначити вплив медіа як посередника між суспільством та владою на демократичні процеси, зокрема вибори, прийняття політичних рішень та громадський контроль. Таким чином, це дослідження дозволить визначити умови для налагодження ефективного та прозорого діалогу між медіа і політичною системою, сприяючи формуванню громадської думки.

Методи дослідження

У процесі дослідження автор спирався на наступну методологію: аналіз наукових джерел, що розглядають тему впливу медіа на формування громадської думки та взаємодії медіа з політичними акторами в цьому контексті; ретроспективний аналіз посилення впливу медіа на сучасні політичні процеси та громадську думку; використання методу кейс-стаді для вивчення конкретних прикладів впливу медіа на хід політичних процесів через їхній вплив на громадську думку.

Результати дослідження

При прийнятті політичних рішень законодавчі та виконавчі структури державної влади неодмінно враховують громадські погляди, адже вони становлять цінне джерело суспільно-політичних даних. Громадська думка бере активну участь у політичному житті країни, впливаючи на управлінський механізм. Вона є вагомим інструментом прийняття політичних рішень на всіх рівнях, слугуючи рушійною силою політичного процесу.

Громадські погляди можна розглядати як прояв демократичного характеру політичної та економічної системи суспільства, що гарантує свободу висловлювання власних поглядів, забезпечує вільний доступ до необхідної інформації для формування обґрунтованих суджень та сприяє взаємодії з владними структурами, політичною ареною, ідеологією та іншими сферами суспільного життя. Громадська думка являє собою колективне судження, в якому ставлення до подій і явищ виражається через схвалення, осуд або вимоги. Вона формується в процесі поширення інформації в суспільстві, відображає людське буття та суспільну практику і виступає як регулятор діяльності в соціально-політичному просторі [1, с. 46].

Громадянське суспільство, засоби масової інформації (ЗМІ) та політична система перебувають у постійній взаємодії та функціонують як підсистеми єдиної соціальної системи, що обумовлює їхню взаємну залежність. У контексті інформаційної епохи ЗМІ є основним інструментом, через який політична система здобуває підтримку та реагує на вимоги громадян. Медіа являють собою систему засобів масової інформації, включаючи газети, телебачення, радіо, Інтернет і соціальні мережі, які використовуються для поширення інформації, новин, результатів досліджень або опитувань, а також для надання розважального контенту. Вони не лише інформують та повідомляють

новини, але й пропагують певні ідеї, погляди, політичні програми, а також активно залучаються до процесів соціального управління [2].

Таким чином, медіа сприяють формуванню громадської думки, впливаючи на поведінку людей та стимулюючи певні вчинки і дії через вироблення соціальних установок і переконань. Вони відіграють важливу роль у розповсюдженні інформації, створенні платформ для дискусій та забезпеченні можливості взаємодії громадян. Взаємозалежність політики та медіа проявляється у тому, як політичні рішення можуть впливати на медіа (наприклад, через регулювання чи цензуру), а також у тому, як медіа впливають на політичні процеси, включаючи вибори, формування громадської думки та розвиток громадянського суспільства [3].

Громадська думка формується в процесі поширення інформації в суспільстві, відображаючи життя людей і суспільну практику, виступаючи як регулятор діяльності. Її формування залежить як від буденної свідомості, так і від науки, мистецтва, політики та інших джерел масової комунікації. У сучасному світі функціонування засобів масової інформації (ЗМІ) є важливим індикатором рівня розвитку демократії, а модель взаємодії між політикою та ЗМІ визначає значущий аспект політичного режиму. У демократичних суспільствах по всьому світу мас-медіа виконують низку важливих функцій, серед яких можна відзначити спостереження за поточними подіями, які можуть позитивно чи негативно вплинути на добробут громадян, визначення ключових суспільно-політичних проблем, зокрема їх походження та можливість вирішення, забезпечення платформи для представників, які захищають інтереси громадськості, передачу інформації між різними політичними партіями та групами, а також обмін інформацією між потенційними представниками влади та громадськістю. Медіа також здійснюють ретельне спостереження за діяльністю державних органів, громадських організацій та інших владних структур, контролюючи їхні дії та політику. Крім того, вони інформують громадян та заохочують їх до активної участі в політичних процесах, а не лише до пасивного спостереження за ними. Важливою функцією є також протидія зовнішнім силам, які намагаються підірвати незалежність преси [4, с. 56].

Вплив медіа на політичну сферу призводить до виникнення феномену медіафактора політики. Одним з аспектів цього феномену є комерціалізація політичного процесу та виникнення політичного ринку, де політичне життя і зміни в політичній системі зумовлюються ринково-економічними мотиваціями. У цьому контексті політичні рішення стають своєрідним товаром, орієнтованим на попит електорату. Такий підхід відображає прагматичну

поведінку як політиків, так і електорату, що спрямована на забезпечення права на інформацію [5, с. 107].

Прагматизація мислення споживачів медіаринку веде до відповідних змін у медіасфері. ЗМІ адаптуються до попиту на «дешевий» контент, який не вимагає глибокого осмислення, критичного аналізу або аналітичних розумових операцій. Така адаптація формує взаємозалежність: ЗМІ стимулюють певні якості у глядачів (читачів), які, в свою чергу, формують споживчий попит, що визначає політику медіа. Зростаюча прагматизація та примітивізація медіапродукту призводять до зникнення ідейно-аналітичної складової, зменшення вартості контенту, оскільки для його створення не потрібні дорогі ресурси, зокрема високопрофесійні журналісти, які мають необхідну освіту та підготовку. Натомість на перший план виходять інтерв'ю та коментарі дилетантів. Це часто супроводжується поширенням фейків та спотвореної інформації. В умовах гібридної війни в інформаційній сфері ця тенденція набуває особливо небезпечних форм. Адже «дешевий» інформаційний контент може отруювати суспільну свідомість, маніпулюючи цінностями, що є основою національної гідності [6, с. 32].

В даному контексті мова йде не лише про політичний ринок, а й про інформаційну безпеку держави та суспільства. За словами Б. М. Калініченка, «деструктивна чи конструктивна орієнтація ЗМІ залежить від характеру інформаційної політики та рівня демократизації конкретного суспільства». Остання повинна включати залучення ЗМІ до процесів посилення інформаційної безпеки, захисту державних інформаційних ресурсів, а також розробку ефективних механізмів для забезпечення захисту українського суспільства від інформаційних атак і гібридних загроз [7, с. 21].

Водночас політична реклама стає основним засобом комунікації між політичними кандидатами та виборцями, а телевізійна реклама є однією з основних статей витрат у великих політичних кампаніях. Це дозволяє ефективно презентувати виборцям імідж кандидата та його програмні тези. Проте політична реклама часто більше фокусується на ході кампанії, ніж на характеристиках самих кандидатів.

У контексті політичної пропаганди в інформаційних кампаніях часто використовуються метафори та фрази-зачіпки, що порівнюють політичні змагання з битвами чи кінськими перегонами, де учасники виступають у ролі «лідерів» або «темних конячок». Прийоми фреймінгу відіграють значну роль у формуванні сприйняття інформації широкою аудиторією, впливаючи на її інтерпретацію подій і висловлених ідей [8, с. 32].

Отже, громадська думка, виступаючи інструментом політичного впливу, стає ареною для змагання за владу, що, у свою чергу, формує політичну систему [9, с. 24]. У демократичних країнах право прийняття рішень належить більшості, однак гласна дискусія надає можливість висловлюватися певним

особам, організованій меншості та опозиційним партіям, тобто тим, хто має відмінну думку від більшості. Такий процес є важливим інструментом демократичного правління та безпосередньо впливає на характер політичної системи. Тому ідеальними критеріями для медіа мають бути об'єктивність, істинність, достовірність та доказовість інформації, що базуються на чесності, порядності та відповідальності перед законом. Багато європейських країн мають розвинену систему законодавства, що регулює діяльність засобів масової інформації. Проте важливо пам'ятати, що пропаганда або підтримка політичних діячів і їхніх програм не є синонімом некритичного сприйняття, оскільки необхідно забезпечити свободу критичного аналізу та оцінки подій. [10, с. 158].

У процесі формування медіаполітичної системи в Україні та розвитку технологій політичного впливу на засоби масової інформації активно використовуються медіа-скандали, які будуються як на реальних протиріччях і парадоксах, що існують в українському суспільстві, так і на штучно створених проблемах. Водночас варто зазначити парадокси самих технологій політичного впливу на медіа. Одним з таких парадоксів є те, що медіа-скандал, як технологія глобального політичного впливу в умовах постіндустріального світу, стає важливим чинником демократичного транзиту в Україні. Демократизація в західних країнах зумовлена процесами раціоналізації політики і спричинена модернізацією економічних і політичних відносин. Однак, у постіндустріальному світі, в умовах медіатизації політичної взаємодії та розвитку медіаполітичної системи, медіа-скандал стає одним з основних факторів демократичного транзиту та ефективною технологією політичного впливу. На відміну від природної демократизації, яка безпосередньо пов'язана з раціоналізацією та модернізацією, в більшості пострадянських країн демократичні процеси відбуваються в умовах демодернізації. У цьому контексті медіатизація політики та медіа-скандали як технологія політичного впливу сприяють демодернізації, тоді як раціоналізація політичної взаємодії має зв'язок з процесами модернізації [11, с. 56].

Після здобуття Україною незалежності засоби масової інформації стали важливим джерелом різноманітної інформації та платформою для вільного вираження думок. В умовах загальнодержавного контексту було сформовано норми та правові основи, які відповідають міжнародним стандартам та забезпечують свободу слова й вільне висловлення поглядів.

Однак значна частина медіа в Україні залишається під контролем держави, що позначається на їхній об'єктивності та критичності щодо діяльності влади. Крім того, деякі ЗМІ отримують фінансування від окремих осіб чи політичних організацій, що може суттєво впливати на якість їх інформаційного

контенту. Більшість українських ЗМІ перебувають під контролем олігархічних структур, які не мають повної економічної та політичної незалежності.

Щодо сутності, причин та наслідків медіа-скандалів, варто погодитися, що медіа-скандал у публічній сфері виникає через порушення відповідності між громадською думкою та діями політичних акторів. Інакше кажучи, медіа-скандали з'являються внаслідок порушення представниками публічної політики соціальних норм і правил, що стає відомим суспільству завдяки діяльності мас-медіа» [12, с. 25].

Деякі медіа-скандали та медіа-події, зокрема під час виборчих кампаній, часто спрямовані на розігрування теми політичного розколу в країні. Враховуючи це, варто особливо підкреслити роль мас-медіа та медіа-скандалів у процесі формування політичної ідентичності. Конфлікти навколо ідентичності, як національної, так і політичної, виступають важливим ґрунтом для виникнення медіа-скандалів в Україні. Медіа-скандали, що супроводжують процес демократичного транзиту в Україні, безпосередньо пов'язані з політичною корупцією, вбивствами журналістів та бізнесменів, торгівлею зброєю тощо. Однак вони охоплюють і більш широкий спектр питань — від якості політичної еліти та чесності електоральних змагань до формування правління та моделей виборчих систем. Таким чином, медіа-скандали відіграють важливу роль у трансформації інституційного дизайну пострадянського суспільства. Без них важко уявити зміни в діяльності політичних інститутів [13, с. 158].

Перш за все, медіа-скандали виконують роль сучасної технології політичного впливу в процесі медіатизації політики та взаємодії політичної системи з мас-медіа. Цей вплив можна охарактеризувати кількома ключовими аспектами. По-перше, медіа-скандали дозволяють мас-медіа цілеспрямовано та оперативно формувати або змінювати громадську думку. По-друге, вони спричиняють ротацію політичних еліт та перерозподіл публічної влади. Частина еліти, яка не має доступу до технологій медіа-скандалів, швидко втрачає вплив і владу, тоді як інші займають їх місце. Це стосується не тільки політичної еліти, а й представників інших «публічних» професій — від спортсменів до митців.

Розвиток «культури відміни» (Cancel Culture) призвів до того, що особи, які опиняються в центрі медіа-скандалів та піддаються публічному звинуваченню, втрачають репутацію та відповідно професійну діяльність, доходи, рекламні контракти тощо. При цьому, для цього не потрібні судові рішення, оскільки ізоляція відбувається через саму медіа-культуру та медіа-середовище, представники якого формують громадську думку. Введення нових технологій забезпечує появу таких медіафакторів, як інтернетизація, цифровізація та конвергенція. Під інтернетизацією та цифровізацією можна розуміти переміщення сегментів ЗМІ до інтернет-технологій та появу онлайн-проектів.

Фактично, новітні ЗМІ стають потужною інформаційною зброєю масового впливу, здатною маніпулювати громадською думкою. В інформаційному суспільстві початку XXI століття існують нові перспективи для маніпуляцій, оскільки вільний обіг як позитивної, так і негативної інформації через ЗМІ є одним з основних політичних та соціальних ідеалів сучасного демократичного суспільства [14, с. 134].

Отже, медіа одночасно виступає як чинник і наслідок політичної діяльності, є метою та засобом політики, а також невід'ємною складовою політичного процесу. Ефективність медіафактора визначається його впливом на обидві сторони владних відносин — як на керівну, так і на керовану. Оцінка цього феномену не повинна обмежуватися традиційними категоріями позитивного і негативного. Це є об'єктивною реальністю сучасного політичного життя. Аналіз тенденцій та закономірностей його розвитку є завданням політичної науки, а визначення правових засад регулювання цих процесів — предметом правознавства. Важливою є інтеграція цих сфер, їх розгляд у системному контексті взаємозумовленості та ціннісно-змістової наповненості, з урахуванням їх суспільної значущості.

Висновки

Висновки щодо ролі громадської думки та медіа у процесах прийняття політичних рішень демонструють, що ці два фактори взаємно впливають один на одного, зокрема через інструменти медіаполітики та політичної комунікації. Громадська думка виступає важливим індикатором соціально-політичних процесів, оскільки вона дає можливість органам влади здійснювати управлінські функції відповідно до запитів суспільства. Врахування громадської думки є важливою складовою демократичного процесу, де свобода вираження та доступ до інформації гарантують обґрунтованість політичних рішень, а також забезпечують ефективний зв'язок між громадянами та політичними інститутами. Однак, медіа вносять значний внесок у формування цієї думки, впливаючи на політичні процеси та громадянську свідомість.

Через засоби масової інформації громадськість отримує не лише новини, але й пропаганду ідеологій, а також платформу для взаємодії з політичною сферою. Медіа мають здатність створювати умови для обговорення важливих питань і впливають на соціальні установки та переконання, змінюючи політичну поведінку людей.

У сучасному демократичному суспільстві ЗМІ виконують низку важливих функцій, таких як інформаційне забезпечення, формування громадської думки, контроль за владою і організація політичних дебатів. Вони також служать інструментом, через який політичні сили можуть транслювати свої меседжі та залучати підтримку виборців, однак зокрема через політичну рекламу. З одного боку, комерційна природа медіа інколи обмежує їх здатність до

об'єктивного інформування, з іншого — медіа стали значущим чинником для розвитку політичних процесів, включаючи демократичні трансформації, особливо у пострадянських країнах. Український медіапейзаж є яскравим прикладом цього впливу, де медіа-скандали не лише відображають, а й активно формують політичну ситуацію, зокрема через маніпуляції та пропаганду. Вони стають потужними інструментами політичного впливу та технологіями в процесах політичного впливу та демократичного транзиту.

У контексті медіа-скандалів, що часто супроводжують політичні події в Україні, можна зазначити їхню роль у формуванні політичної ідентичності та виявленні порушень у відносинах між політиками і громадськістю. Вони стають важливим елементом політичної боротьби та маніпуляцій, а також сприяють виникненню нових політичних альянсів чи відставок. Однак ці процеси мають і зворотний бік, пов'язаний з виникненням фейкових новин, спотворених фактів і маніпуляцій, що можуть завдати шкоди інформаційній безпеці країни та національним інтересам.

Таким чином, роль медіа в демократичному суспільстві є неоднозначною, оскільки вони можуть як сприяти розвитку політичних процесів, так і стати інструментами маніпуляцій, якщо не дотримуватись принципів об'єктивності та чесності. Взаємодія між політикою та медіа потребує постійної уваги, зокрема у контексті забезпечення медіа свободи та незалежності, що є запорукою здорового демократичного суспільства, здатного приймати обґрунтовані політичні рішення, що відповідають вимогам громадськості.

Список посилань:

1. Городенко Л. Засоби масової комунікації у контексті громадської думки: формування, функціонування, жанрові прийоми: дис. ... канд. філол. наук: 10.01.08. Київ, 2003. 208 с.
2. Волос Н. Політика та медіа: взаємодія та вплив на громадську думку. 2024. PhD Thesis. ВНТУ. URL: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/41474/19548.pdf?sequence=3&isAllowed=y> (дата звернення: 5.11.2024).
3. Блінцова В. Процес медіатизації політики та функції мас-медіа у сучасному суспільстві - CORE. Одеса, 2013. URL: https://core.ac.uk/display/50593532?utm_source=pdf&utm_medium=banner&utm_campaign=pdf-decoration-v1 (дата звернення: 5.11.2024).
4. Прохоров А. Інформаційно-психологічне підґрунтя політичних технологій. Наукові записки НаУКМА. Київ, 2002, №20. С. 256–257.
5. Свідерська О. Співвідношення психологічних та інституційних детермінант масової політичної поведінки в транзитних суспільствах: дис. канд. політ. наук: 23.00.01. Львів, 2018. 222с.

6. Кресіна І., Стойко О. Право людини на інформацію. Зовнішні справи. 2014, №11. С. 30–33
7. Тарасюк В. Застосування інформаційних технологій в умовах гібридної війни: монографія. Norderstedt: GlobeEdit, 2020. 226 с.
8. Калініченко Б. Роль засобів масової інформації в інформаційній війні: політичні детермінанти впливу та протидії: автореф. дис. .. докт. політ. н. Київ, 2021. 36 с.
9. Мовчан П. Медіа-конструювання та громадська думка. Віче. 2008, № 9/10. С. 24–25.
10. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / І. Вдовичин та ін.; за заг. ред. Н. Хоми. Львів: «Новий Світ, 2000», 2015. 492 с.
11. Загірний О. Інституціоналізація технологій політичного впливу у процесі медіатизації. Політикус. 2022. № 1. С. 55–60.
12. Яковлев Д. В. Політична інтеракція у сучасній Україні: особливості та складові: автореф. дис. ... д-ра політ. наук: 23.00.02 Одеса, 2009. 30 с.
13. Yakovleva L., Yakovlev D. Institutional interaction and political choice in a transitional society. What role for the social sciences. Nationalism and Ethnic Politics. 2020, Vol. 2(4). P. 582–608.
14. Булгаков Д. Маніпуляції у мас-медіа як інструмент політичної боротьби. Політичне життя. 2024. С. 131–136.

References

1. Gorodenko, L. (2003). Mass Communication in the Context of Public Opinion: Formation, Functioning, Genre Receptions (PhD thesis, speciality 10.01.08). Kyiv, 208 p. [in Ukrainian].
2. Volos, N. (2024). Politics and media: interaction and influence on public opinion (PhD Thesis, VNTU) URL: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/41474/19548.pdf?sequence=3&isAllowed=y> [in Ukrainian].
3. Blintsova, V. (2013). The Process of Mediatisation of Politics and the Functions of Mass Media in Modern Society. Odesa. URL: https://core.ac.uk/display/50593532?utm_source=pdf&utm_medium=banner&utm_campaign=pdf-decoration-v1. [in Ukrainian].
4. Prokhorov, A. (2002). Informatsiino-psykholohichne pidgruntia politychnykh tekhnolohii. Naukovi zapysky NaUKMA. Kyiv, №20, 256–257 [in Ukrainian].

5. Sviderska, O. (2018). Spivvidnoshennia psykholohichnykh ta instytutsiinykh determinant masovoi politychnoi povedinky v tranzhytnykh suspilstvakh: dys. kand. polit. nauk: 23.00.01. Lviv, 2018, 222 p. [in Ukrainian].
6. Kresina, I. , & Stoyko, O. (2014). The human right to information. Foreign Affairs, (11), 30–33. [in Ukrainian].
7. Tarasiuk, V. (2020). The use of information technology in hybrid warfare: a monograph. Norderstedt: GlobeEdit, 226 p. [in Ukrainian].
8. Kalinichenko, B. (2021). The role of the media in information warfare: political determinants of influence and counteraction (PhD thesis). Kyiv. 36 p. [in Ukrainian].
9. Movchan, P. (2008). Media construction and public opinion. Veche, (9/10), 24–25. [in Ukrainian].
10. Vdovychyn, I. , et al. (2015). The Newest Political Vocabulary (Neologisms, Occasionalisms and Other Novelties (N. Khoma, Ed.). Lviv: Novyi Svit — 2000, 492 p. [in Ukrainian].
11. Zahirnyi, O. (2022). Institutionalisation of technologies of political influence in the process of mediatisation. Politikus, (1), 55–60. [in Ukrainian].
12. Yakovlev, D. V. (2009). Politychna interaktsiia u suchasni Ukraini: osoblyvosti ta skladovi [Political interaction in modern Ukraine: features and components]: avtoref. dys.... d-ra polit. nauk: 23.00.02 Odes, 30 p. [in Ukrainian].
13. Yakovleva, L. , Yakovlev, D. (2020). Institutional interaction and political choice in a transitional society. What role for the social sciences. Nationalism and Ethnic Politics. Vol. 2(4), 582–608.
14. Bulgakov, D. (2024). Manipulation in the media as a tool of political struggle. Political life, 131–136. [in Ukrainian].

Ruslan Sharipov

Postgraduate student of the Faculty of Philosophy

Taras Shevchenko Kyiv National University, (Kyiv, Ukraine)

<https://orcid.org/0009-0006-5953-9926>

e-mail: sharipov.ruslan.raf@gmail.com

INTERACTION BETWEEN THE MEDIA AND THE POLITICAL SYSTEM IN THE CONTEXT OF DEVELOPING PUBLIC OPINION

Abstract

The article focuses on the study of the relationship between the media and public opinion and the impact on decision-making in the political process. The study shows that public opinion is a kind of indicator of socio-political changes, which directly affects the editorial strategies of the media and determines the priorities for covering events and topics in the public space. The media, in turn, is an active factor in shaping public opinion, strengthening its influence on political decisions and stimulating the development of political consciousness of citizens.

The author notes that one of the important aspects of the interaction between media and politics is the commercialisation of the media space, which, on the one hand, may limit the ability of the media to provide objective information due to its dependence on market interests, advertisers and economic conditions. On the other hand, commercialisation makes the media an important factor in influencing political transformations, especially in post-Soviet states undergoing complex democratic transitions. The article also examines the role of media scandals in shaping political identity, exposing violations in the actions of politicians and ensuring public scrutiny. Media scandals are becoming an important tool in political struggle, manipulation and the formation of new political alliances, and sometimes they are the reason for the resignation of high-ranking officials. At the same time, these processes are accompanied by the risk of fake news, disinformation and manipulation, which can negatively affect public consciousness and threaten national interests and information security.

The author concludes that the modern media space requires careful regulation to ensure freedom of speech, media independence and protection from external pressure. Only under such conditions can the media support the development of a democratic society by providing objective information to citizens and facilitating the adoption of sound political decisions that meet the needs of society.

Keywords: public opinion, media, political system, media scandal, democracy.

Стаття надійшла до редакції 14.11.24

© Шарінов Р. Р., 2024